

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4 Nederland en de monarchie

12 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

- een juiste interpretatie van tabel 3 en tabel 4 over binding 1
- een juiste conclusie 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De legitimiteit van de (constitutionele) monarchie in Nederland is groot, want tabel 3 laat zien dat ongeveer driekwart van de Nederlanders voorstander is van de monarchie. Daaruit blijkt dat Nederlanders een sterke **binding** hebben met het koningshuis. Tabel 4 geeft aan dat het koningshuis van alle genoemde onderwerpen het hoogst scoort op de mate van tevredenheid. Dit gegeven wijst eveneens op een sterke **binding** van burgers met het koningshuis 1
- Een **sterke binding van burgers** met het koningshuis versterkt de legitimiteit van de (constitutionele) monarchie in Nederland 1

13 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

een juiste toepassing van het kernconcept democratisering op de inhoud van het ceremonieel koningschap, zoals beschreven in tekst 3

voorbeeld van een juist antwoord:

- Het ceremonieel koningschap zal de democratisering bevorderen. In de verborgen uitoefening van staatszaken: 'de klassieke staatszaken van de constitutionele koning' (r. 22-24 van tekst 3), zou de koning **een zekere politieke invloed kunnen uitoefenen**, maar door de keus voor een meer ceremonieel koningschap zal **de politieke macht** van de koning **gering/nihil** zijn 1
- Minder **macht** voor de koning en meer **macht** voor het parlement is een voorbeeld van **democratisering** van het politiek stelsel 1

14 maximumscore 2

een juist antwoord bevat:

een juiste toepassing van het kernconcept sociale cohesie op de inhoud van het ceremonieel koningschap, zoals beschreven in tekst 4

Vraag	Antwoord	Scores
	<p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <p>De meeste politici en bestuurders associëren het koningschap met een gevoel van eenheid, gemeenschappelijkheid en het bevorderen van onderling respect (tekst 4). Het koningschap versterkt het gevoel lid te zijn van een gemeenschap in dit geval Nederland of ‘een maatschappelijk en sociaal ingevuld koningschap’ draagt bij aan het versterken van de norm dat men zich verantwoordelijk voelt voor elkaars lot en welzijn. Een ceremonieel koningschap versterkt daarmee de sociale cohesie in het land.</p>	
15	<p>maximumscore 2</p> <p>een juist antwoord bevat: een juiste toepassing van het kernconcept gezag op de inhoud van het ceremonieel koningschap, zoals beschreven in tekst 3 en 4</p> <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door het vervullen van een zichtbare en sociale rol van het koningschap oefent de koning een zekere macht uit: hij heeft het vermogen om bepaalde doelen na te streven namelijk die van samenbinden, vertegenwoordigen en aanmoedigen (r. 20-21 van tekst 3) • Het vervullen van een maatschappelijk en sociaal ingevuld koningschap wordt onderschreven door veel politici en bestuurders (tekst 4). Deze steun versterkt daarmee de legitimiteit van het optreden van de koning en daarmee zijn gezag. (Gezag is het uitoefenen van macht die als legitiem erkend wordt door ondergeschikten.) 	<p>1</p> <p>1</p>
16	<p>maximumscore 1</p> <p>een juist antwoord bevat: een redenering dat het koningschap een politieke institutie is met een juiste toepassing van het kernconcept politieke institutie</p> <p>voorbeeld van een juist antwoord: Het koningschap geeft aan welke rol de koning heeft/dient te vervullen (maatschappelijk en sociaal ingevuld koningschap). Deze rol bevat regels omtrent gedrag met betrekking tot de staat - en hoe de relaties dienen te zijn tussen koning, politici en burgers. (Een politieke institutie bevat regels die het gedrag van mensen en hun onderlinge relaties met betrekking tot de staat en de politieke besluitvorming reguleren.)</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 4

een juist antwoord bevat:

een redenering dat er wel sprake was van staatsvorming maar nog niet van natievorming met:

• kenmerken van staatsvorming met verwijzing naar gegevens uit tekst 5	2
• kenmerken van natievorming met verwijzing naar gegevens uit tekst 5	2

voorbeeld van een juist antwoord:

• Er is sprake van staatsvorming als er (kenmerk 1) een soevereine macht komt. Gegeven uit tekst 5: Willem wordt ingehuldigd als soeverein vorst (r. 9-11)	1
• (kenmerk 2) die regeert over een groep mensen op een bepaald grondgebied. Gegeven uit tekst 5: “Tienduizenden vierkante kilometers land (...) vielen toe aan een Oranje, koning Willem I” (r. 26-30)	1
• Natievorming veronderstelt de aanwezigheid van een gemeenschappelijk groepsbewustzijn, die gekoppeld is aan een politieke gemeenschap of een specifiek territorium	1
• Van een gemeenschappelijk groepsbewustzijn gekoppeld aan een specifiek territorium was in 1813 nog zeker geen sprake want (gegevens uit tekst 5, één van de volgende):	1
– katholieken voelden zich ongemakkelijk bij een protestants gekleurde ontstaansgeschiedenis. (r. 14-17)	
– De zuidelijke Nederlanden voelde zich overheerst door een buitenlandse mogendheid. (r. 17-20)	
– Steden en gewesten hoopten een deel van hun oude invloed te heroveren. (r. 21-23)	

Opmerking

Geen scorepunt toekennen als bij staatsvorming het derde kenmerk (de soevereine macht bezit het geweldsmonopolie) is genoemd, want dit kenmerk is niet te herkennen in de tekst.

Vraag	Antwoord	Scores
18	maximumscore 3	
	een juist antwoord bevat:	
	• de modernistische visie op natievorming	2
	• twee voorbeelden van natievorming volgens de modernistische visie op natievorming	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• Wetenschappers van de modernistische benadering zien de natie als een uitvinding van het negentiende-eeuwse nationalisme. Het idee dat de inwoners van een staat een natie vormen wordt door hen gezien als politieke strategie van politieke elites om de bevolking aan de staat te binden	2
	• voorbeelden van natievorming (twee van de volgende):	1
	– het vastleggen van één taal en deze via (verplicht) onderwijs te verspreiden	
	– het geven van vaderlandse geschiedenis op scholen	
	– de invoering van nationale feestdagen	
	– de invoering van dienstplicht	

Opmerking

Wanneer slechts één voorbeeld van natievorming is gegeven dan geen scorepunt toekennen.